

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กวัยรุ่นที่มีอายุ 13-21 ปี โดยเป็นเด็กนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายจากโรงเรียนรัฐบาล ส่วนกลาง สังกัดกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประเภทสหศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ในการคัดเลือกและแบ่งกลุ่มตัวอย่างได้อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระบบการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2520 (อ้างถึงในปรีชา วิหคโตและคณะ, 2523) และความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะของวัยรุ่น (อ้างถึงใน ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) ในการคัดเลือกและแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดดังนี้

จากความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระบบการศึกษา แบ่งได้เป็น

- ระดับอายุ 12-14 ปี เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- ระดับอายุ 15-17 ปี เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ระดับอายุมากกว่า 17 ปี เรียนในระดับอุดมศึกษา

จากความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะของวัยรุ่น แบ่งได้เป็น

- อายุ 13-15 ปี ระยะวัยรุ่นตอนต้น
- อายุ 15-18 ปี ระยะวัยรุ่นตอนกลาง
- อายุ 18-21 ปี ระยะวัยรุ่นตอนปลาย

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระบบการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระยะของวัยรุ่น

มาเป็นแนวในการคัดเลือกและแบ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษาและระยะของวัยรุ่น ดังนี้คือ

- กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นตัวแทนของวัยรุ่นตอนต้น
- กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวแทนของวัยรุ่นตอนกลาง
- กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัย) เป็นตัวแทนของวัยรุ่นตอนปลาย

เกณฑ์การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

กรณีกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง

1. แบ่งเขตต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานครตามเขตการปกครอง ออกเป็นเขตต่างๆ ดังนี้ (สรชัย และคณะ อ้างถึงในถาวร แซ่ตั้ง, 2529)

1.1 เขตชั้นใน ประกอบด้วย 11 เขต คือ ดุสิต ญาไท ปทุมวัน พระนคร บางรัก ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ห้วยขวาง ธนบุรี บางกอกใหญ่ และคลองสาน

1.2 เขตชั้นกลาง ประกอบด้วย 7 เขต คือ บางเขน พระโขนง ยานนาวา บางกะปิ บางกอกน้อย ราษฎร์บูรณะ และภาษีเจริญ

1.3 เขตชั้นนอก ประกอบด้วย 6 เขต คือ มีนบุรี หนองจอก ลาดกระบัง ดลิ่งชัน และหนองแขม

2. สุ่มเขตต่างๆ ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 25 % ของเขต ทั้งนี้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ใช้การกำหนดตามอัตราส่วนร้อยละของจำนวนประชากร กล่าวคือ ในกรณีที่ขนาดประชากรมีขนาดเล็ก จะใช้อัตราส่วนร้อยละ 10 เป็นอย่างต่ำในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (อุทุมพร จามรมาน, 2530) ได้กลุ่มตัวอย่างตัวแทนแต่ละเขตดังนี้

2.1 เขตชั้นใน ได้เขตที่เป็นตัวแทนทั้งหมด 3 เขต คือ ดุสิต ญาไท และห้วยขวาง

2.2 เขตชั้นกลาง ได้เขตที่เป็นตัวแทนทั้งหมด 2 เขต คือ
บางเขน และบางกะปิ

2.3 เขตชั้นนอก ได้เขตที่เป็นตัวแทนทั้งหมด 2 เขต คือ ดลิ่งชั้น
และหนองแขม

3. สุ่มโรงเรียนจากเขตที่เป็นตัวแทนทั้ง 7 เขต โดยวิธีการสุ่ม
อย่างง่ายเขตละ 1 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยดังนี้

3.1 เขตชั้นใน : เขตดุสิต ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต

เขตพญาไท ได้แก่ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

เขตห้วยขวาง ได้แก่ โรงเรียนกุนทรศึกษา
รามวิทยาคม

3.2 เขตชั้นกลาง : เขตบางเขน ได้แก่ โรงเรียนหอวัง

เขตบางกะปิ ได้แก่ โรงเรียนบดินทรเดชา

3.3 เขตชั้นนอก : เขตดลิ่งชั้น ได้แก่ โรงเรียนมหารณพาราม

เขตหนองแขม ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม

4. สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนทั้ง 7 โรงเรียน โดยในแต่ละโรงเรียน
ทำการสุ่มห้องเรียนจากชั้นเรียนตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6
ชั้นเรียนละ 1 ห้องเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้เป็นห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนละ 3 ห้องเรียน รวมเป็น 21 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนละ 3 ห้องเรียน รวมเป็น 21 ห้องเรียน

5. ทำการสำรวจรายชื่อและจำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยม
ศึกษาตอนต้นที่มีอายุ 13-15 ปีทั้ง 7 โรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างจากรายชื่อ
นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้จากการสำรวจมาจำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่ม
อย่างง่าย ทั้งนี้แยกเป็นเพศชาย 200 คน และเพศหญิง 200 คน โดยเฉลี่ยจำนวน
การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นเรียนและแต่ละโรงเรียนให้มีจำนวนเท่าๆกัน โดยเป็น
เด็กนักเรียนชายประมาณ 10 คน เด็กนักเรียนหญิงประมาณ 10 คน

6. ทำการสำรวจรายชื่อและจำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุ 15-18 ปีทั้ง 7 โรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่าง

จากรายชื่อนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ได้จากการสำรวจมาจำนวน 400 คนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ทั้งนี้แยกเป็นเพศชาย 200 คน และเพศหญิง 200 คน โดยเฉลี่ยจำนวนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นเรียนและแต่ละโรงเรียนให้มีจำนวนเท่าๆ กันโดยเป็นเด็กนักเรียนชายประมาณ 10 คน เด็กนักเรียนหญิงประมาณ 10 คน

กรณีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นตอนปลาย

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มคัดเลือกมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 8 แห่ง มาจำนวน 1 ใน 2 ได้มหาวิทยาลัยที่มีนิสิตนักศึกษาเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนปลายทั้งหมด 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีจำนวนนิสิตนักศึกษารวมทั้ง 4 มหาวิทยาลัยเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยเป็นเพศชาย 200 คน หญิง 200 คน

ทั้งนี้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างของวัยรุ่นตอนต้น ตอนกลางและตอนปลาย ผู้วิจัยได้ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และความคลาดเคลื่อน 5 % (อุทุมพร จามรมาน, 2530)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของเด็ก คือ วันเดือนปีเกิด เพศ อายุ ชั้นเรียน
2. แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นเป็นแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวที่ผู้วิจัยได้แปลและเรียบเรียง ปรับปรุง จากแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวของมูนีย์ (Mooney Problem Check Lists) สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1941 โดยรอสส์ แอล มูนีย์ (Ross L. Mooney) และผู้ร่วมงาน คือ ลีโอเนิร์ด วี กอร์ดอน (Leonard V. Gordon) และปรับปรุงครั้งสุดท้ายเมื่อปี ค.ศ. 1950

จุดมุ่งหมาย และประโยชน์ของแบบสำรวจปัญหามูนีย์ มีดังนี้

- 1) สามารถสำรวจปัญหาของนักศึกษาได้พร้อมๆ กันเป็นกลุ่มใหญ่ และยัง

ทำความเข้าใจปัญหาเป็นรายบุคคลได้ด้วย สามารถแยกพิจารณาความต้องการและความจำเป็นในการให้คำปรึกษาหรือแนะแนวเป็นการส่วนตัว นอกจากนั้นยังทำให้เข้าใจถึงปัญหาพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการของกลุ่ม เพื่อนำไปพัฒนาหรือแก้ไขได้ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปรับปรุงหลักสูตร จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการพัฒนาความรู้ความสามารถหรือจัดกิจกรรมแนะแนวต่างๆ

2) ช่วยด้านการสหนาการในชั้นเรียน (Home room) กระตุ้นให้นักศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของตนอย่างรวดเร็ว สามารถกำหนดกิจกรรมกลุ่มให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน และจากทั้งกลุ่มได้

3) ช่วยให้อาจารย์เข้าใจปัญหาการเรียนการสอนในชั้นมากขึ้น สามารถเข้าใจผู้เรียนแต่ละคนและทั้งกลุ่มว่ามีปัญหาและความต้องการอย่างไร อันเป็นประโยชน์ในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างอาจารย์และศิษย์และยังมีข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักศึกษาผู้ซึ่งมีลักษณะเก็บตัวและเข้าถึงยาก

4) มีประโยชน์ในการศึกษาวิจัยปัญหาของนักเรียน นักศึกษา แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง และความแตกต่างของปัญหา สามารถจำแนกการศึกษาตามอายุ เพศ ภูมิหลังทางสังคม ความสามารถในการเรียน ความสนใจ เป็นต้น นอกจากนั้นยังสามารถวัดการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน นักศึกษา หลังจากมีการปรับปรุงและแก้ไขด้วยวิธีต่างๆแล้ว โดยการวัดซ้ำ

แบบสำรวจปัญหาของมนุษย์ มีทั้งหมด 6 แบบด้วยกันคือ

- 1) แบบที่ใช้กับผู้ใหญ่ หรือแบบเอ (The Adult Form : A)
- 2) แบบที่ใช้กับนักศึกษา หรือแบบซี (The College Form : C)
- 3) แบบที่ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมปลาย หรือแบบเอช (The High School Form : H)
- 4) แบบที่ใช้กับนักเรียนมัธยมต้น หรือแบบเจ (The Junior High School Form : J)
- 5) แบบที่ใช้กับนักเรียนพยาบาล (For School of Nursing)
- 6) แบบสำหรับเยาวชนในชนบท (For Rural Youth) ซึ่ง 4 แบบแรกปรับปรุงในปี ค.ศ. 1950 โดยสมาคมจิตวิทยา ส่วน 2 แบบหลังนั้น

ปรับปรุงโดยแผนกวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยไอไอโอ ในปีเดียวกัน
สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวต้นฉบับของ
มุนีญ์มาแปล ปรับปรุงภาษาที่ใช้ และเรียบเรียงใหม่ จำนวน 3 ชุด ดังนี้คือ

2.1 แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเจ (Junior High School
Forms : J) ใช้สำรวจปัญหาการปรับตัวของกลุ่มเด็กวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งกำลังศึกษาอยู่
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยสำรวจปัญหาการปรับตัวทั้งหมด 7 ด้าน คือด้านสุขภาพและ
พัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านโรงเรียน ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเงินการ
งานและอนาคต ด้านความสัมพันธ์ทั้งชายและหญิง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป
ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง โดยมีข้อคำถามด้านละ 20 ข้อ รวมข้อคำถาม 140
ข้อ

2.2 แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเอช (High School
Forms : H) ใช้สำรวจปัญหาการปรับตัวของกลุ่มเด็กวัยรุ่นตอนกลาง ซึ่งกำลังศึกษา
อยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสำรวจปัญหาการปรับตัวทั้งหมด 11 ด้าน คือ ด้าน
สุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการงาน
ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการปรับตัว
ทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านบ้านและครอบครัว ด้าน
ศีลธรรมจรรยา และศาสนา ด้านการปรับตัวทางการเรียนในโรงเรียน ด้านอนาคต
เกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน โดยมีข้อคำถามด้านละ 15 ข้อ
รวมข้อคำถาม 165 ข้อ

2.3 แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดซี (College Forms : C)
ใช้สำรวจปัญหาการปรับตัวของกลุ่มเด็กวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับ
มหาวิทยาลัย โดยสำรวจปัญหาการปรับตัวทั้งหมด 11 ด้าน คือ ด้านสุขภาพและ
พัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการงาน ด้านกิจกรรม
ทางสังคมและนันทนาการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และ
ส่วนตัว ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านบ้านและครอบครัว ด้านศีลธรรมจรรยา
และศาสนา ด้านการปรับตัวทางการเรียนในมหาวิทยาลัย ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพ
และการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน โดยมีข้อคำถามด้านละ 15 ข้อ รวมข้อ

คำถาม 165 ข้อ

สำหรับลักษณะของแบบวัด ผู้วิจัยได้จัดทำแบบวัดเป็นแบบจัดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อให้สามารถทราบน้ำหนักของความรุนแรงของปัญหาได้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดยิ่งขึ้น โดยระบุ

ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ไม่เป็นปัญหาเลย
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	เป็นปัญหาเพียงเล็กน้อย
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	เป็นปัญหปานกลาง
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
ระดับคะแนน	5	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด

ตัวอย่างแบบสำรวจปัญหาการปรับตัว

ข้อความปัญหา	ไม่เป็น ปัญหา	เป็นปัญ- หาเล็ก น้อย	เป็นปัญ- หปาน กลาง	เป็นปัญ- หามาก	เป็นปัญ- หามาก ที่สุด
อ้วนเกินไป					

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้แปล และเรียบเรียงปรับปรุงแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุด เจ เอชและซี ของมุนีญ์และกอร์ดอน ให้เป็นภาษาไทย จากนั้นนำไปให้ผู้ช่วย ศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขส่วนการ แปลความให้ถูกต้องเหมาะสมทางด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา เพื่อนำไปทดลองใช้และ หาคุณภาพ

2. นำแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวที่ได้รับการตรวจสอบและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 30 คนโดยให้ทำชุดเจ เด็กมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 30 คนให้ทำชุดเอช และนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 30 คนให้ทำชุดซี

3. นำแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวที่ได้จากการทดลองใช้ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาคุณภาพตามวิธีการดังนี้

3.1 การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ด้วยวิธีหาลัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อนี้กับคะแนนรวมของแบบสำรวจปัญหาด้านนั้นๆที่ไม่ได้รวมข้อนี้ไว้ (Corrected Item Total Correlation) เพื่อคัดข้อกระทงที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับมาตรรวมสูงไว้ในกรเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้คัดจำนวนข้อในแต่ละด้านปัญหาให้มีจำนวนเท่าๆกัน โดยใช้จำนวนข้อในด้านปัญหาที่มีจำนวนน้อยที่สุดเป็นเกณฑ์กำหนดจำนวนข้อของทุกๆด้านในแบบสำรวจชุดหนึ่งๆ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุดก่อนจนถึงข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเรียงตามลำดับไปให้ครบจำนวนข้อที่ต้องการในแต่ละด้าน (ดูในภาคผนวก) ซึ่งปรากฏว่า

- ในแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเจได้รายการปัญหาทั้งหมด 140 ข้อ ในรายการปัญหา 7 ด้าน โดยมีรายการปัญหาด้านละ 20 ข้อ

- ในแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเอชได้รายการปัญหาทั้งหมด 165 ข้อ ในรายการปัญหา 11 ด้าน โดยมีรายการปัญหาด้านละ 15 ข้อ

- ในแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดซีได้รายการปัญหาทั้งหมด 165 ข้อ ในรายการปัญหา 11 ด้าน โดยมีรายการปัญหาด้านละ 15 ข้อ

3.2 การวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสำรวจผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวที่ทำการคัดข้อแล้วมาหาความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีหาความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบค่าความเที่ยงดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่น
ตอนต้นรายด้าน

ปัญหาการปรับตัว	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย	.8658
ด้านโรงเรียน	.9521
ด้านบ้านและครอบครัว	.9411
ด้านการเงิน การงานและอนาคต	.9356
ด้านความสัมพันธ์ทั้งชายและหญิง	.9472
ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป	.9461
ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง	.9361

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่น
ตอนกลางรายด้าน

ปัญหาการปรับตัว	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย	.9107
ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการทำงาน	.9036
ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ	.9295
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	.9148
ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว	.9169
ด้านการปรับตัวทางเพศ	.9117
ด้านบ้านและครอบครัว	.9324
ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา	.9506
ด้านการปรับตัวทางการเรียน	.9109
ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา	.9120
ด้านหลักสูตรและการสอน	.9236

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่น
ตอนปลายรายด้าน

ปัญหาการปรับตัว	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย	.8124
ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการงาน	.9102
ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ	.8393
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	.8669
ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว	.8464
ด้านการปรับตัวทางเพศ	.8905
ด้านบ้านและครอบครัว	.9067
ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา	.8961
ด้านการปรับตัวทางการเรียน	.8928
ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา	.8874
ด้านหลักสูตรและการสอน	.8906

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อมีหนังสือถึงอาจารย์ผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 7 โรงเรียนที่ทำการลุ่มมาได้ซึ่งได้แก่ โรงเรียนราชวินิต, สามเสนวิทยาลัย, กุณนทีรุทธารามวิทยาคม, หอวัง, บดินทรเดชา, มหรรณพาราม และมัธยมวัดหนองแขมและคณะบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของเด็ก พร้อมทั้งแบบสำรวจปัญหาการปรับตัว ให้เด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายที่ทำการลุ่มตัวอย่างมาได้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและตอบแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวโดยเด็กมัธยมต้น 400 คนตอบชุด J จำนวน 400 ชุด โดยแยกเป็นเพศชาย 200 คน เพศหญิง 200 คน และชุด H จำนวน 400 ชุด โดยแยกเป็นเพศชาย 200 คน เพศหญิง 200 คน ตามลำดับ โดยไม่จำกัดเวลา ซึ่งผู้วิจัยได้แจกแบบสำรวจปัญหาผ่านอาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียน แต่ละโรงเรียน ซึ่งการส่งแบบสอบถามและแบบสำรวจเป็นไปอย่างเฉพาะเจาะจงตัวบุคคลและ ระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถามลงบนแบบสอบถามทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดตามแบบสอบถามหากเกิดปัญหากรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนหรือตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน เพื่อเป็นข้อมูลปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลาง

กรณีนิสิตนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยผู้วิจัยได้ติดต่ออาจารย์ประจำคณะต่างๆในมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการให้นิสิตนักศึกษาตอบแบบสอบถามและแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดที่จำนวนทั้งสิ้น 800 ชุด โดยแบ่งแจกให้นิสิตนักศึกษาลงละ 200 ชุดแบบไม่เจาะจงตัวบุคคลและการตอบเป็นการตอบโดยไม่จำกัดเวลาเพื่อเป็นข้อมูลปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่นตอนปลาย

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนปลายและนิสิตนักศึกษาทั้งหมดที่ได้เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน 400 ชุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 400 ชุด สำหรับระดับมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ติดตามรับแบบสำรวจปัญหาคืนจากอาจารย์ได้แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวคืนเพียง 538 ชุดจาก 800 ชุด จากนั้นผู้วิจัย

ได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนและตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดของแบบสำรวจที่ได้รับคืนจากนิสิตนักศึกษาทั้งหมด 538 ชุด พบว่าแบบสำรวจที่ถูกต้องสมบูรณ์ตามเกณฑ์มีเพียง 451 ชุด เป็นแบบสำรวจที่ตอบโดยเพศชาย 213 ชุด เพศหญิง 238 ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ได้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายให้เหลือเพียง 400 ชุด โดยเป็นแบบสอบถามจากเพศชาย 200 ชุด เพศหญิง 200 ชุด ซึ่งแยกเป็นแบบสอบถามจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 96 ชุด (ชาย 44 ชุด หญิง 52 ชุด) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 105 ชุด (ชาย 53 ชุด หญิง 52 ชุด) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 101 ชุด (ชาย 55 ชุด หญิง 46 ชุด) และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 98 ชุด (ชาย 48 ชุด หญิง 50 ชุด) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นรวบรวมคะแนนที่ได้ในแต่ละปัญหา ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องตามเกณฑ์และมีความสมบูรณ์แล้ว นำแบบสำรวจมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยอาศัยจากการกำหนดค่าคะแนนแบบสำรวจปัญหา เป็น 5 ระดับในการตรวจให้คะแนนข้อปัญหาแต่ละข้อดังนี้

ถ้าตอบข้อปัญหา "ไม่เป็นปัญหา"	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ถ้าตอบข้อปัญหา "เป็นปัญหาล็กน้อย"	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ถ้าตอบข้อปัญหา "เป็นปัญหาปานกลาง"	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
ถ้าตอบข้อปัญหา "เป็นปัญหามาก"	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
ถ้าตอบข้อปัญหา "เป็นปัญหามากที่สุด"	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน

จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

1. คำนวณคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของคะแนนปัญหาการปรับตัวแต่ละด้านของนักเรียน นิสิตนักศึกษาแต่ละคนจนครบทุกๆ ด้าน
2. แยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม โดยพิจารณาแบ่งกลุ่มไม่เป็นปัญหาการปรับตัวและกลุ่มที่มีปัญหาการปรับตัว โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่คำนวณได้จากปัญหาการปรับตัวในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.1 กลุ่มที่ไม่เป็นปัญหาหมายถึงผู้ที่ตอบแบบสำรวจปัญหาการปรับตัว ได้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ในปัญหาด้านนั้นๆ มีค่าเท่ากับ 1.00-1.49

2.2 กลุ่มที่มีปัญหาหมายถึง ผู้ตอบแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวแต่ละด้าน ตั้งแต่เป็นปัญหาเล็กน้อยไปจนถึงเป็นปัญหามากที่สุด โดยพิจารณาแบ่งกลุ่มที่มีปัญหาตามความมากน้อยจากค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ในปัญหาด้านนั้นๆ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนน	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีปัญหากลาง
คะแนน	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีปัญหามาก
คะแนน	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด

3. คำวนจำนวนร้อยละ (%) ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามระดับการมีปัญหา นำเสนอในรูปตารางแสดงจำนวนร้อยละ และอันดับของปัญหาการปรับตัวแต่ละด้านในทุกด้าน ประกอบด้วยเรียง โดยแยกเสนอดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนต้นเพศชาย
2. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิง
3. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนต้นทั้งหมด
4. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนกลางเพศชาย
5. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนกลางเพศหญิง
6. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนกลางทั้งหมด
7. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชาย
8. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง
9. กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนปลายทั้งหมด